

Chanceringer i kalkfarver

Af Søren Vadstrup.

Kalkfarver tørrer altid betydeligt lysere op end den våde kalkfarves farve. Nogle gange kan man imidlertid iagttage at kalkfarven enten tørrer meget lysere op i nogle områder eller tørrer op i samme farve som den våde kalk. Dette skyldes, at kalkens farve ikke kun er afhængig af dosseringen af pigmenter, men også af den *hastighed* hvormed kalken hærdner under.

Steder, hvor kalkfarven hærdner forholdsvis hurtigt op vil den antage en lysere farve og områder, hvor kalkfarven hærdner langsomt, bliver mørkfarvede. Det første, den lyse farve, vil enten skyldes en større sugekraft i murværket, f.eks. ud for fuger eller større pudsreparationer, eller det vil skyldes opvarmet murværk, f.eks. ud for en kraftig radiator med varme på (under vinduer), enkelte rum eller en hel etage med mere varme på end de øvrige rum. Mørkfarvningen skyldes enten mindre sugekraft i bunden, f.eks. ved cementreparationer el.lign, eller kraftigt opfugtet murværk, f.eks. ved saltansamlinger eller vandskader. Mørkfarvningen vil være permanent, også selv om murværket efterfølgende tørres ud.

Man kan forsøge at modvirke dette, dels ved den foreskrevne forvandling, der skal skabe en langsom og våd hærdningsproces overalt, dels, hvis det er muligt, ved at slukke for radiatorer lige op af murværket. For at modvirke mørkfarvningen kan man evt. tørre murværket ekstra i områder med meget- fugt, salte etc., under kalkens hærdning. Disse tiltag besværliggør naturligvis kalkningsprocessen yderligere, men man kan også lade være og så leve med farvespringene i kalkfarven.

Farvet puds har iøvrigt den samme tendens, blot mere udtalt, så her er disse forholdsregler endog mere relevante.

Ud fra de mørke skjolder på denne kalkede facade kunne man tro at murværket var meget fugtigt på dette sted og derfor mørkfarvede kalkfarven. Men dette er ikke tilfældet. Da der er tale om en tidligere Hestegardekaserne i København har hestegødningen skabt en samling af hygroskopiske salte i murværket, et godt stykke op oven i købet.

Det, der sker ved kalkningen af facaden er at de meget fugtabsorberendesalte får kalkfarven til at hærdne langsommere på dette sted – hvorved farven bliver mørkere end på de områder, hvor der ikke er salte.